

„Pisma natchnione” – co oznacza to określenie?

30 stycznia 2021

Teksty przyjęte do kanonu „Biblii” określane są jako „pisma natchnione”, inne ewangelie, listy i pisma tego statusu nie mają. Co oznacza to określenie?

Teksty kanonu „Nowego testamentu” są tekstami powstającymi na przełomie I i II w. Nie są to teksty pisane przez proroka, jak miało to miejsce w przypadku innej religii wywodzącej się z nauki Jezusa, islamu i jego świętej księgi, „Koranu”, a teksty pisane przez ludzi wierzących, będące wynikiem pracy i zbierania materiałów, najczęściej z drugiej ręki przez autorów ale również przez ich uczniów, a później mistrzowi przypisane. O takim piśmie możemy mówić dla przykładu w przypadku II listu św. Piotra, który jak wskazują bibliści wykazuje wyraźne korelacje a listem św. Judy, w którym o apostołach, w domyśle, Piotrze i Pawle mówi się jak o osobach już nie żyjących [Jud 17-18]. Takie przypisanie swojego tekstu mistrzowi, nie był odosobnionym przypadkiem w starożytności, oni inaczej rozumieli prawa autorskie, dla nich podpisanie swego pisma imieniem mistrza było oznaką szacunku ucznia względem

nauczyciela. Nie mówiąc o tym, że niektóre pisma tylko tradycją chrześcijańską przypisywane są określonym autorom, bo prawdziwych autorów nie znamy.

Teksty „natchnione” powstają późno, bo nie wcześniej niż 30 lat po ukrzyżowaniu Jezusa powstawanie i zwłoka w powstawaniu tych pism wiązała się z faktem, iż pierwsi chrześcijanie wierzyli w to, że Królestwo Boże nastąpi jeszcze za ich życia, dopiero gdy zaczęli rozumieć iż odchodzą świadkowie tych wydarzeń postanowiono je spisać. Jednak tych ewangelii i ich wersji powstawało wiele.

Co więcej w początkowym okresie mamy co najmniej trzy konkurencyjne nurty:

1. Nazarejczyków, zwanych inaczej Kościołem Jerozolimskim, (uczniów Jezusa pod kierownictwem Jakuba, brata Pańskiego) dążących do rozwoju jako sekta w judaizmie [Dz.Ap. 21, 20]. Po powstaniach żydowskich, szczególnie Bar-Kochby (rok 135), następuje zanik przywództwa żydowskiego w pierwotnym chrześcijaństwie. Jeden z odłamów tego ruchu, ebionici, zgodnie z teorią Jeana Alcadera byli tymi wspomnianymi w „Koranie” dobrymi chrześcijanami, których nauka dała podstawę pod naukę islamu. Jako ciekawostkę można podać, iż ebionici nie uznawali Jezusa jako Boga a jako proroka, i tak dziś uznaje go islam.

2. Chrześcijan (taką nazwę nadano im w Antiochii), nawróceni z pogaństwa i z judaizmu [Dz.Ap. 11, 26].

3. Gnostycyzmu wywodzonego od Szymona Maga, tego który zgodnie z „Dziejami apostołskimi” chciał kupić dar Ducha Świętego [Dz.Ap. 8, 9-24].

Ślady ścierania się między tymi trzema nurtami można zobaczyć zarówno na kartach „Nowego testamentu” jak i na kartach pism apokryficznych. Dla przykładu ścieranie się z nurtem gnostycznym widzimy zarówno w cytowanym powyżej tekście o próbie kupienia daru Ducha Świętego ale również w pismach

apokryficznych jak „Dzieje Piotra” pisujących walkę stoczoną między św. Piotrem a Szymonem Magiem, którą, wzywając Jezusa Piotr wygrywa.

Ślady ścierania się w tekstach kanonicznych to liczne wspomnienia o fałszywych prorokach, czy to w liście Pawła do Galatów, czy też w omawianym już tu liście Judy, dwóch Piotra. Ślady ścierania się chrześcijan z nazarejczykami widzimy nie tylko podczas trzeciej ostatniej wizyty Pawła w Jerozolimie, o czym już wcześniej pisałem, ale również w sporze między Piotrem i Pawłem, opisanym w „Liście do Galatów” [Ga 2, 11-14], gdzie ci z otoczenia Jakuba wyraźnie nie akceptowali nawróconych a pogaństwa, nie chcieli spożywać z nimi wspólnych posiłków, agap, podczas, których dyskutowano o sprawach wiary.

O ile ewangelie są opisem życia a w zasadzie głównie krótkiego okresu działalności Jezusa, „Listy apostołskie” są już pismami, które stanowią nauczanie teologiczne, rozwiązywanie sporów i zaradzaniem problemów powstałych w Kościołach pierwszych chrześcijan w różnych miastach i tu praktycznie zawarta jest już nauka Pawła, przekonywanie przez Pawła iż tylko jego nauka jest tą „prawdziwą” nauką. O ile uczniowie Jezusa byli ludźmi o ograniczonym wykształceniu, Paweł (żyd, faryzeusz, uczony w Piśmie, obywatel Rzymu, urodzony i wychowany w kulturze Grecji) był człowiekiem dobrze przygotowanym do wyprowadzenia tej nauki poza zakres sekty w judaizmie w świat kultury morza śródziemnego.

Pierwszą próbę ustalenia kanonu pism chrześcijańskich podjęto w sporządzonym w Rzymie ok. roku 170-180 n.e. prywatnym katalogu pism „Nowego testamentu” określanym jako kanon Muratoriego. Kanon ten podzielił pisma na powszechnie czytane w Kościele, czytane nie wszędzie, dozwolone dla prywatnej lektury oraz odrzucone jako heretyckie. W kanonie tym nie uwzględniono, spośród dziś uznawanych za pisma natchnione, listów takich jak listy Piotra, trzeci list Jana, list do Hebrajczyków i list Jakuba. Dzisiaj uznawane pisma natchnione ustalono podczas synodu kartagińskiego w roku 397, choć

jeszcze później różne Kościoły uznawały pewne pisma za kanoniczne lub nie. Ostatecznie wszelkie dyskusje na temat „Pism natchnionych” zamknął Sobór Trydencki w roku 1546.

Więc czym są „pisma natchnione”? Nic nie wskazuje na to, że są to pisma w jakikolwiek sposób przez Boga zatwierdzone. To pisma, które w Kościele najczęściej czytano i w końcu uznano za najlepiej oddające naukę Kościoła chrześcijan, Kościoła nawróconych z pogaństwa. Spośród czterech ewangelii tylko jedną, Mateusza, uznaje się za pisaną w środowisku i dla środowiska nazarejczyków. Z listów pisanych przez tych, co słuchali Jezusa bezspornym, bo potwierdzonym przez starożytnych „Ojców Kościoła” jest jeden list Piotra, trzy listy Jana i list Jakuba (Młodsze). W kanonie wyraźnie brakuje zdania i wypowiedzi podstawowego dla nauki Jezusa Kościoła Jerozolimskiego, w tym wypowiedzi Jakuba Sprawiedliwego, brata pańskiego, który po odejściu Jezusa był przywódcą tej sekty w judaizmie. Jak z tego widać, „Biblia” to księga środowisk nawróconych z pogaństwa, Kościoła którego wiarę ukształtowała nauka Jezusa, ale również wierzenia i zwyczaje ludów Morza Śródziemnego, a także kolejnych ludów przyjmowanych do chrześcijaństwa. A „Pisma Natchnione” to pisma uznawane przez tenże Kościół za pisma święte.

Autorstwo: Zawisza Niebieski

Zdjęcie: [Fotografie Link](#) (CC0)

Źródło: WolneMedia.net